

ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ У РОЗВИТКУ АГРОЕКОСИСТЕМ

Плотнікова М.Ф., к.е.н., доц.
ЖНАЕУ
marianma@yandex.ru

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. Кризові умови функціонування національної економіки зумовлюють потребу пошуку інтелектуальних напрямів активізації вітчизняного суспільного сектору на засадах сталого розвитку. Посилення продовольчої, фінансової, водної, енергетичної, кліматичної та інших видів кризи як визначальних чинників щодо діяльності суб'єктів господарювання формують якісно нові вимоги до реалізації потреб та розкриття потенціалу агроєкосистем та територій. Системи інноваційно-інтелектуальні підходи до пермакультурного дизайну, що гармонізують агроєкосистеми, взаємодіючи з природою розроблені Б. Моллісоном (Австралія), М. Фукуокою (Японія), З. Хольцером (Австрія), Е. Фолнером (США). Вітчизняна наука знає таких практиків як Б.А. Бублик, В.Т. Гридчин, В.В. Докучаєва, М.І. Курдюмов, І.Є. Овсінського та інших [1, с. 6; 2]. Реалізація потенціалу суб'єктів господарювання відбувається на фоні відновлення потенціалу природних екосистем за безумовної активізації людського потенціалу та креативних підходів в управлінні територіями відповідно до забезпечення потреб населення. Недостатній рівень розкриття та динамічний характер розвитку національної економіки в умовах глобалізації зумовили необхідність пошуку інноваційних підходів до задоволення ресурсних потреб, досягаючи синергетичного ефекту взаємодії на рівні соціально-екологічних та економічних систем.

Мета та методика дослідження. Метою даного дослідження розкриття механізмів активізації внутрішнього потенціалу людського капіталу на умовах системного підходу до його розвитку на сільських територіях. Теоретичною та методологічною базою дослідження стали системно-синергетичні підходи щодо аналізу та синтезу робіт вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері сільського розвитку і теорії регіональної економіки, законів, державних рішень і постанов. За допомогою системного аналізу і загальної теорії систем розроблена концепція моделювання процесів регіонального розвитку.

Основний матеріал. Становлення інтелектуального середовища функціонування суб'єктів суспільних відносин через запровадження пермакультурних підходів у виробництві сприяє формуванню продовольчої, економічної та соціально-екологічної безпеки країни, підвищенню родючості ґрунтів та збільшенню біологічного різноманіття на сільських територіях, а також знизить рівень витрат на реалізацію програм розвитку.

Утворення співпрацюючої людської спільноти у формі громади є основою суспільства, де власність є спільною для всіх її членів. Прикладом впровадження пермакультурних підходів є біологічні способи виробництва в Родових поселеннях країн світу. Мешканці сільських територій активно використовують безвідходні та енергозберігаючі технології у виробництві та життєдіяльності, альтернативні види палива, нові (ноосферні) підходи в освіті та вихованні. Водночас запровадження пермакультури на великих територіях дозволяє отримувати ефект масштабу та продукувати значно більшу, порівняно з традиційною технологією, енергетично цінну, поживну та цілющу продукцію.

Перевагою інтелектуальної пермакультурної системи є незалежність від будь-яких обмежень: просторових,

природно-кліматичних (надспекотних чи холодних, надзвожених чи пустельних тощо), якого-завгодно ступеня деградації, насиченості населенням (екстремальні віддалені зони, перенаселені мегаполіси, міські парки та сади, балконні городи тощо) та інших умовах, що дозволяють в повній мірі забезпечувати їх творців продовольством, сировиною для будівництва, відпочинку та оздоровлення. За допомогою пермакультурного дизайну можна реалізувати власні потреби та допомогти реалізувати потенціал інших людей завдяки кооперації.

Наразі питання економічного розвитку суб'єкта господарювання в Україні нерозривно пов'язане з підвищенням його інтелектуально-інвестиційної привабливості з метою оптимізації міжгалузевого перерозподілу наявних ресурсів, в тому числі людського капіталу. Ефективне управління залученням інтелектуального потенціалу з метою оптимізації використання фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог та інтересів інвесторів є інструментом реалізації та становлення потенційних можливостей вкладників та отримання соціально-економічних вигод у майбутньому як результат фінансово-господарської діяльності суб'єкта та об'єкта інвестування. При цьому процес інвестування супроводжується здійсненням суб'єктно-об'єктних відносин з приводу генерування, перерозподілу та споживання інтелектуального капіталу, що дозволяє отримувати відповідний позитивний ефект всім їх учасникам таких відносин (табл. 1).

Традиційні соціально-економічні системи передбачають життя «за шаблоном» – «ми живемо так само як наші сусіди». Це стосується способів і видів ведення господарства (наприклад, оранка стосується всіх виділених земель не зайнятих будівлями та дорогами; якщо всі тримають тварин, то й власник особистого

селянського господарства, що лише освоєє територію має так чинити), способу життя, ментальності, підходів до охорони здоров'я, освіти та відтворення себе в нащадках.

Таблиця 1

Соціально-психологічні та інвестиційні основи створення інтелектуальних агроєкосистем

Результат	Підприємство	Поселення
Результат отримують за рахунок наявного досвіду фахівців, що одразу надає конкурентну перевагу	Найм висококваліфікованих фахівців дозволяє отримати результат швидкими темпами, однак витрати на таке залучення високі, можливі прояви стереотипного та «шаблонного» мислення	Створення нового або відновлення соціально-економічної активності в діючому поселенні за рахунок формування та виховання власних кадрів
Результат отримують за рахунок саморозвитку існуючого інтелектуального потенціалу	Найм некваліфікованих працівників й їх «виховання» у відповідності з інтересами компанії, що є менш витратним, але потребуючим креативних підходів в управлінні	Створення або відновлення і розвиток населеного пункту відбувається на відведених для цього території без додаткового відбору. Формування поселення забезпечується зусиллями тих поселенців, що без додаткових попередніх домовленостей за їх згодою щодо подальшої співпраці

Наразі виходом з такої ситуації є вільні умови проживання та ведення господарської діяльності в своєму Родовому помісті, де Людина відчувається вільною і фізично й морально, й духовно, в той же час свідомо вдосконалюючись. Пізнаючи навколишній світ, Природу, Людина стає Творцем, виконує своє призначення на Землі. Вирішення проблем активізації інтелектуального капіталу мешканців сільських територій в Родових поселеннях забезпечується через кооперативні підходи в управлінні та розвитку територіальних громад. Багатофункціональність сільського розвитку передбачає усвідомлення ідентифікації ролі Людини та територіальної громади, відтворення та примноження людського потенціалу місцевості у напрямі оздоровчого, рекреаційного та соціально-економічного удосконалення творчої складової Людини, підвищення рівня її інтелектуальної та інвестиційної активності як творця.

Висновки та пропозиції. Таким чином, активізація інтелектуального потенціалу сільських територій є інструментом розвитку національної економіки та засобом нарощування економічної безпеки країни.

Список використаної літератури

1. Гридчин В.Т. Азы плодородия и успешного земледелия / В.Т. Гридчин; Клуб орган. Земледелия. – К.: К Земле с любовью, 2010. – 112 с.
2. Городская пермакультура с Джеффом Лотоном. Відео. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://vk.com/club70312711?w=wall-70312711_145%2Fall.